Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Kõnetraat nr. 4
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.

Kuulutuste hinnad:
1 veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

Ilmub 3 korda nädalas.

Üksiku numbri hind 5 senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Tellimisehind postiga 3 korda nädalas.
Kuu 60 senti, 3 kuud 175 snt., 6 kuud 340 snt., 12 kuud 6 kr. 75 senti.
Üks kord nädalas iga laupäev.
Kuu 20 s., 3 kuud 60 s., 6 kuud 120 s., 12 k. 240 s.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postlagentuurid.

Nr. 135. (183). Jõhwis, neljapäewal, 26. nowembril 1931. II. aastakäik

Lõpulik väljamüük

Valmis kleidid, pudu- ja riidekaubad. **alandatud hindadega 10—30 protsenti**
JÕHVIS, kaubamaja Nr. 6
„Union" jalanõude kauplus.

Teadaanne.

Jõhvi jahuveski Jõhvi asunduses
Jahwatatakse igasugust **lihtjahu.**
Kõige uuemat tüüpi nisuvaltsidega walmistatakse: **nisu sõredat, pehmet** ja **rukkipüüli,** jahu, kruupe, tangu j. n. e. Püüli tegemine ettetellimisel.
Kõige austusega OMANIKUD.

Kohutav röövmõrtsukatöö Püssi vallas.

Warja külas tapeti kaupmees Eduard Kangro ja tema kasutütar Olga Seestrandt. — Kaupmehe abikaasa pääsis roimarite käest raskelt haawatuna.

Röövlid otsisid raha ja väärtasju.

Petrooleumiga ülekallatud laipadele jälgede segamiseks tuli otsa.—Raskelt haawatud kaupmehe naisel meelemärkusele tulles läks korda tuld kustutada.

Püssi st, 24. skp. Eile kella 8 paigu õhtul leidis aset Püssi wallas Warja küla kohutaw röövmõrtsukatöö. Kahe tundmata isiku poolt tapeti kohalik kaupmees Eduard Kangro, 54 a. wana, ja tema kasutütar Olga Seestrandt, 32 a. wana, kuna kaupmehe abikaasa Maria Kangro pääsis roimarite käest raske kuulihaawaga rinnus. Röövlid olid raha ja wäärtasjade otsimise tagamõttega paisanud segamini äriruumis ja elutoas kraami. Et oma teo jälgi kaotada, nad olid kallanud laibad üle petrooliumiga ja paunud neile tule otsa. See jube kawatsus aga luhtus, kuna raskelt haawatud kaupmehe naisel meelemärkusele tulles läks korda tuld kustutada.

Sündmusest teatati Narwa krim.-politseile, kust sõitis täna sündmuse kohale abikomissar G. Zeisig kolme ametnikuga. Kriminalistid alustasid kohapeal kohe juurdlust roimarite selgitamiseks.

*

Warja weretöö kohta kuuleme kohapealt järgmist:

Esmaspäewa õhtul mõni minut enne kella 8-t läks kaupmehe Eduard Kangro abikaasa Maria kaupluse uksi sulgema. Õuel ta kohanud

kaht tundmata meest,

kes tahtnud tulla äärisse ostma nahka. Kaupmehe abikaasa läks koos meestega ärri. E. Kangro oli wahepeal kustutanud äriruumis tule ja läinud elutuppa. Süüdanud lambi, kutsus naine mehe ärisse, kuna ta ise jäi elutuppa, kus wiibis ka abielupaari kasutütar Olga Seestrandt.

Korraga kuulsid naised äriruumis

kaht üksteisele järgnewat püssipauku

ja mehe sumbutatud karjatust. Toibudes esimesest ehmatusest, awanes uks, mis eluruume ühendab kauplusega, ja kaks tundmata isikut, püssid käes, tungisid elutuppa.

üks fisefetungijaist otsemaid kustutas elutoas lambi,

kuna teine mees elektrilambiga walgustas pimedat tuba. Maria Kangro, nähes, et tegemist on kurjategijatega, hakkas kisendama. Tema peale lasknis üks meestest püssist.

Naine wajus korisedes põrandale ja jäi lamama meelemärkusetult. Kui ta jälle meelemärkusele tuli, olid röövlid majast lahkunud.

Ahju ees oli süüdatud põlema puust kast.

Suure jõupingutusega naine suutis tule kustutada ja nii hoida õnnetust suuremaks minemast, ning langes uuesti meelemärkuseta olekusse raske haawa nõrgestusel, milles wiibis hommiku kella 8-ni.

Teisipäewa hommikul raskelt haawatu lohistas end umbes 200 sammu kauplusehoonest eemal asetsewasse Teetlowi tallu. Sinna jõudes ta mõne katkendliku lausega suutis seletada juhtumist, teadmata, et

mees ja kasutütar olid tapetud.

Sündmusest teatati kohalikule konstaablile, kelle kohale jõudes selgus

õudne pilt.

Äriruumis leiti kõrwal põrandal lamas surnult Eduard Kangro. Tal oli mingi raske asjaga purustatud ninaluu, kuna kaks püssikuuli oli tunginud seljast sisse. Üks kuul oli läbistanud südame, millele järgnes surm silmapilkselt.

Kaupmees oli kallatud üle petrooleumiga.

E. Kangro kõrwal põrandal lebas purustatud laega karabiin-süsteemiline wintpüss.

Äriruumis

poekraam oli paisatud segamini.

Ärikassa, milleks oli leti sahtel, oli wisatud põrandale, kuna seal sees olnud 30 krooni wahetusraha wedeles puutumatult põrandal.

E. Kangro elutoast leiti Olga Seestrandti laip. Temal oli üks kuul läbistanud pea ja teine tunginud rindu. O. Seestrandt oli kallatud üle petrooleumiga.

Eluruumides

toamööbel oli pekstud puruks.

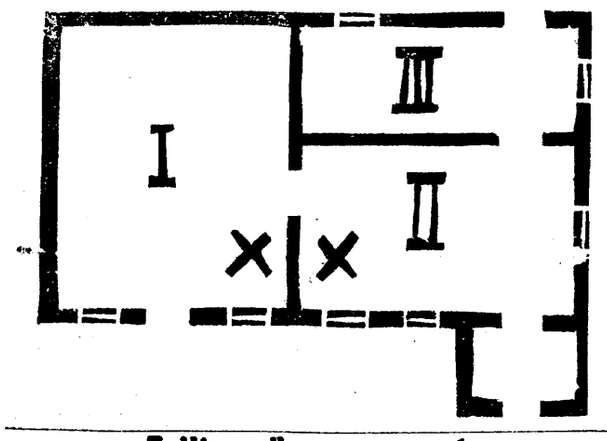
Nähtawasti otsisid wargad raha ja wäärtasju. Seni on aga selgumata, mis wiisid kaasa.

Maria Kangro terwisline seisukord oli teisipäewa õhtul raske. Roimari poolt lastud kuul oli tunginud rangluu juurest sisse ja jäänud peatuma kopsu juure. Ta seisukord on arstide arwamist mööda raske. Arst keelas haawatul kõnelemise, mispärast on weel selgumata kuriteo üksikasjad, mis wahest aitaksid juhtida roimarite jälile.

*

Püssist, 25. skp. Eile selgusid Warja roimatöö kohal weel mõned üksikasjad. Kaupmehe Ed. Kangro nägu on purustatud tundmatuseni. Olga Seestrandtil on mingi raske asjaga purustatud pealuu, kuna Maria Kangro kehal on peksmise jälgi.

Seniste andmete järele kauplusest ja eluruumist ei ole wiinud röövlid kaasa kraami ega riideid. E. Kangrol oli kodus 35—40 rubla kuldraha, mis on kadunud.

Tallinna-Narwa maantee

Ed. Kangro elumaja, millega ühe katuse all on kaupluseruum, asetseb põhja pool Narwa-Tallinna maanteed. Majast 200 sammu kaugusel Tallinna poole on Teetlowi talumajad ja umbes 500 sammu Narwa poole Heinbergi kauplus. E. Kangro maja on 7 sülda pikk ja 4 sülda lai. Enam kui pool majast on kaupluse (I) all. Maja Narwapoolses osas on elutuba (II), wastu maanteed, ja köök (III). Ed. Kangro laip (märgitud plaanil ristiga) leiti kauplust elutoaga ühendawa ukse juurest, kaupluseruumis, kuna Olga Seestrandti laip (märgitud ristiga) leiti elutoas, ahju lähedal.

Hiline algus, lühike lõpp.

Narwa linnawolikogu 50-minutiline korraline koosolek.

Narwa linnawolikogu korraline koosolek teisipäewal, 24. skp., algas pikema „weerandtunniga"—35-minutilise hilinemisega, aga kui temaga saadi alata, siis oli warsti koosolekul lõpp peal ka, testes kõigest 50 minutit. Seda seetõttu, et lahkuminekuid raekogus eeldanud majanduseliidu wolikogu rühma ettepanek wanadekodu uue hoone ajutisele kasutamisele wõtmiseks algkoolide alla sama rühma poolt wõeti tagasi, kuna ka päewakorra muus osas wolikogu ei teinud pikka juttu.

Wolinikke koos 27, juhatab J Hansing.

Kõigepealt wolikogu pikendas käesolewaks aastaks määratud tänawatel ja wäljakutel (platsidel) jalgteede tegemise ja ümberehitamise tähtaega, rasket aega silmas pidades, 15. juulini 1932. a. Kinniswaraomanike üldisest arwust, kes olid kohustatud käesolewal aastal seadma korda jalgteid, on umbes 500 (539-st) seda ka täitnud ja ülejäänud osa pikendust palunud. Praegu on linnas ja eriti agulites, kus üldse weel korralikke jalgteid ei olnud, käesolewa aasta jooksul hulk jalgteid korda seatud.

1932. a. linnamaksud wolikogu määras samas suuruses kui käesolewal aastal, wäikese muudatusega sildimaksudes: jätta maksuwabaks eraisikute ja asutiste uksesildid ja maalid kuni 500 r.-sm. (seni 100 r.-sm.) suuruses. Linna 4. wene algkoolile 50 aasta juubeli puhul määrati 100 kr. ühekordse toetusena õppeabinõude muretsemiseks. Seejärele wolikogu kinnitas linna 1931./32. a. lisaeelarwe nr. 2, kuludes ja tuludes tasakaalustatud 13.767 kr., ühes kulukrediidi ülejäägi peat. 7 § 3 p. 9-st ülekandmisega sama peat. § 11 p. 10-le.

G. Ottisaarele anti 1932. a. luba awada kohwik Tallinna maant. nr. 23. Linnawalitsusele on siis esitatud 15 maksukohuslaselt palwed elektriwoolumaksu wiiwitusrahast wabastamiseks ja nende palwete kohta wolikogule esitatakse kolm ettepanekut: 1) weewarustuse- ja elektriwõrgu komisjon — wiiwitusmaks kustutada, maksukohuslasel A. Gladaschel aga ainult siis, kui ta woolumaksu kohe ära tasub; 2) rahaasjanduse komisjon — wiiwitusmaks wähendada 75% wõrra, ülejääw osa kõigilt sisse nõuda; 3) lw. A. Pahla — wiiwitusmaks wähendada põhiwõla summani, E. s. „Ilmarise" osas wiiwitusmaks aga kustutada. — Linnawalitsus oli ühinenud rahaasjanduse komisjoni seisukohaga. Neist ettepanekuist ei saanud enamust ükski, mispeale lw. W. Nano tegi uue ettepaneku: wähendada wiiwitusmaks 75% wõrra, kuid tingimusega, et see maks ei ületaks põhiwõla. Selle ettepaneku, millega ühinesid ka linnawalitsus ja lw. A. Pahla, täiendusega: kustutada wiiwitusmaks E. s. „Ilmariselt", wolikogu wõttis wastu ühel häälel. Edasi wolikogu kinnitas usuühingute awalike matmispaikade maksunormid kolme aasta peale (1932. a. kuni 1934. a.), mis on jäetud enamikus muutmata, kuna ainult Peetri ning Soome-Rootsi Mihkli koguduse matmispaikade kasutamiseks on maksunormes wähemaid muudatusi, ja lubas: 1) Wõõraseemaja tän. nr. 34 asuw wõõrastemaja „Liwoonia" anda üle G. Simakowi poolt Ida Mehidele, ning 2) Suur tän. nr. 23 asuw sõõgimaja —W. Roletski poolt Emilie Kaubale.

Sellega päewakord oli läbi ja mõne sõnawõtu järgi lõpetati ka koosolek — kell 7.25 õhtul.

Stuudio Kunstiühingu juure.

Narwa kunstiühing awab stuudio kunstiharrastajaile ja algajatele. — Töö stuudios kunstnike A. Normaki ja W. Peili juhatusel kestaks läbi talwe.

Narwa kunstiühingu algatusel kutsuti ellu läinud talwel stuudio asjaarmastajaile, kuid kohaste ruumide puudumisel jäi tema tegewus soiku. Nüüd asjahuwiliste eneste soowil niisuguse stuudio, mis tahab tegewuselt kujuneda üsna laialatuslikuks, awawad kunstiühingu juure kohalikud kunstnikud A. Normak ja W. Peil. Linnakooliwalitsus on sellele kawatsusele wastu tulnud ja lubanud kohaseid ruumid mõnes linnale kuulu was koolimajas. Stuudios tahetakse pakkuda eneseväljendamise wõimalusi neile, kes oma kutse wõi ametialal puutuwad kokku joonistamisega, kunstiharrastajaile ja algajaile.

Õppetöö sünniks stuudios 2 3 korda nädalas ja kestaks läbi talwe. Asjast huwitatuid palutakse pühapäewal, 29. skp., kell 3 päewal tulla Narwa 3. eesti algkooli ruumesse läbirääkimistele stuudio tegewuskawa ja õppetöö tingimuste asjus.

Narwa- ja terwe Alutagune loeb ainult „Põhja Eestit".

Teater.

„Kaitsetu naine" laup. esietenduseks. — Fritzi Reinike operetis „Ilusaim naiteist".

Laup., 28. skp., kell ½9 õhtul Narwa teatris tuleb esietenduseks ungari kirjaniku Gábor Drégely 3-waat. komöödia „Kaitsetu naine".

Pühap., 29. skp., kell ½4 p. rahwaetenduseks „Poliitika". Õhtul kell 8 „Estoonia" noore subreti Fritzi Reinike kaastegewusel „Ilusaim naiteist".

Teatribüroo.

Narwa „Astra" wõitis Tallinna NMKÜ pingpongis 8:3.

N.-ü. „Astra" korralduseł peeti läinud laupäewal ja pühap. „Astra" ruumes klubimatsch ping-pongis Tallinna NMKÜ ja n.-ü. „Astra" wahel. matsch lõppes 8:3 Narwa „Astra" wõiduga.

NMKÜ laste mänguring algas tegewust.

Käesolewa nädala alul algas tegewust Narwa Kristliku Noorte Naisühingu wäikeste laste mänguring, kuhu on kogunenud eelkoolialised lapsed, et üheskoos mängida ja wastawalt tegutseda. Mänguringi juhatajaks on pr. Heringson, kes on lõpetanud lasteaednikkude seminari. Asukohaks on mänguringil NMKÜ mugawad, soojad ruumid Suur t. 10—8. Läbikäimise keelets wanemate soowi kohaselt ka saksa keel. Ringis on weel ruumi, osa wõtta soowijad teatagu prl. Heringsonile ühingu ruumes igapäew kella 10—13-ni.

Huwitaw näitus Narwa Naiseltsis.

Narwa naiseltsi keedu- ja majapidamiskursuste lõppedes korraldati kursustest osawõtjate poolt, keda juhtis prl. L. Mägi seltsi, ruumes toitudega kaetud laudade näitus. Näitus kujunes rohketelt ja mitmekesistelt wäljapanekutelt igati huwitawaks ja rikkalikuks. Eriti maitsekalt oli kaetud külmade toitude laud. Samuti olid õnnestunud wäljapanekud magusatest toitudest. Näitusel oli esitatud ka kohwilaud ja hiina teelaud, kus serweeriti teed ja konjakit hiina tassikestes. Ei puudunud ka puuwiljalauad weini ja schampanjeriga. Eriti omapäraselt ja huwitawalt oli korraldatud lapse sünnipäewalaud, mida mudilased ei jõudnud külalt ihaleda. Üldiselt käis näitusel arwukalt külalisi.

Peoõhtu NEAK'is.

Tartu ülikooli aastap. puhul.

1. detsember, Tartu ülikooli aastapäew, tähistab kogu akadeemilises peres tähtpäewa, mida pühitsetakse koos külalistega ja muidugi Tartus „Wanamuise" saalis suure tudengirahwa palliga. Narwa Eesti Akadeemiline Klubi pühitseb ülikooli aastapäewa traditsioonilise peoõhtuga klubi ruumes. Kutsutud on ka külalisi kohalikust seltskonnategelaste perest, kes klubi liikmed ei ole.

Uuendage „Põhja Eesti" ja „Alutaguse Elu" tellimist.

Miks kriis tekkis?

Osalise walitsuse kriisi puhul.

J. Jaanis.

Päewapealt üheksa kuud töötas praegune K. Pätsu walitsus muutmatult. 17. weebr. s. a. esines riigiwanem K. Päts oma töökawaga wõi deklaratsiooniga riigikogule ja teisipäewal, 17. now. s. a., esitas majandusminister M. Pung riigiwanemale oma lahkumispalwe. Weel aasta eest, kui end. O. Strandmanni walitsuje aluseb löid kõikuma rukkimonopoli teostamisel, riigi 1931./32. a. eelarwe koostamise pingutusis ja Narwa koje wäikekontsessiooni sünnituswaludes, kõneldi Tallinna poliitilisis ringkonnis, et kui põllum.-kogud asuwad K. Pätsu isikus walitsuse etteotsa, siis on K. Pätsu ärawalitud majandusminister M. Pung. Eeldusi sellets oli mitu. Kõigepealt K. Pätsu ja M. Punga kauaaegne koostöö endistel aastatel, M. Punga tasakaalus iseloom ja lähedus meie majandusringkondadele töös kaubandus-tööstuskojas ja wõib-olla teatud määral ka nende sugulussidemed, mis lastsid oletada rahulikku ja ühemeelelist tööd walitsuses.

Praeguse walitsuse moodustamisel saidki kuulduseb tõsiasjaks — M. Pung wõttis raskema ülesande K. Pätsu kabinetis oma peale. Maailmamajanduse kriisi teerises ja Eesti majanduse kokkusurumisel oli majandusministri wastutus suur ja ministri aktiwiteet ning leidlikkus oleks pidanud olema seda suurem. Siiski selgus mõnekuulise majandusministeeriumi walitsemise järele, et M. Pungal kui majandusministril puudub küllaldane aktiiwsus ja leidlikkus, mille tagajärjena warsti tuli ilmsiks ka wastaw praktiline programmi puudus. Et riigikogu ja wabar. walitsuse ringkonnis oodati majanduskawasid, seda tinnitawad kuulduseb, mis liikusid teadjais Toompea ringkonnis weel mööduud suwel enne riigikogu suwewaheaega. Nimelt kõneldi siis, et sügisel riigikogu kokkuastumisel esineb M. Pung oma majanduskawadega ja kui need koktu ei lähe wabar. walitsuse üldiste waadete ja sihtidega, siis loobub M. Pung meie majanduse juhtimisest.

Riigikogu astus küll sügisel ettenähtud tähtajal kokku, kuid mis puudus, see oli majanduskawa meie erakordsetele oludele. Nendest räägiti, neid oodati, nendega käidi peale, tuid asjata. Kui M. Pung ministrina asus weebruarikuus s. a. tutwunema meie riigikassaga, siis selgus, et O. Strandmanni walitsus oli tublisti näpistanud selle reserwisid ja need oli niiwõrt kuiwanud kokku, et end. majandusminister J. Zimmermann tähendas wõidujoowastawalt: „Noh, ega teie tauem saa käsitada riigikassat kui juulikuuni ja siis on walitsusel niiwõrt näpud põhjas, et ei leidu enam summi ametnikkudele palkade maksmiseksti. Küll siis lähete asjade juurest ise ära!"

Ehkki olukord riigikassaga oli küllaldaselt tõsine ja wabar. walitsuse ringkonnis räägiti isegi ajutisest lühiajalisest wälislaenust, paranes üldine olukord ning riigikassa reserwid kosusid. See asjaolu wõimaldas wõrdlemisi rahuliku edasitegutsemise walitsusele, kuigi ajutiselt. Rastused Saksa- ja Inglismaal suwel ja sügisel wapustasid küllaldaselt meie niikui-nii õrna rahandust ja wabar. walitsus pidi astuma tindlaid ning kawakohaseid samme, enne kui uus olukord need ise kirjutab ette. Kaaluti tuluallikana tollide tõstmist. n. n. massiartiitelit, s. o. esimesejärgu tarbeaineteit, wahetati mõtteid tubakamonopoli üle, sest oli tarwis tiireid ja kohemõjuwaid abinõusid seisukorra stabiliseerimiseks. Kõikidele teistele muredele seltsis sügisel weel krooni kursi hoidmise mure. Ka siin oli tarwis tegutseda ruttu ja mõjuwalt.

Majandusminister M. Pung pooldas erakordseid abinõusid erakorralisel ajal. Weel juulikuul wälsendas tema isiklikult tubakamonopoli wajadust, sest tollide tõstmine ütsi näis mitte aitawat ja pealegi olid tollid kaheteraga mõõk — lõõk näkku meile importeerijatele riikidele, kes oleksid wõinud wastata samade abinõudega tolliso ja alal, ning teoreetiline kartus — elukalliduse tõus.

Warsti araldus ka M. Punga kindel poolehoid krooni kursi hoidmisele. Kõhklemine abinõude tarwitamisele wõtmisel ja üldine aktiwiteedi puudus seadis riigi- ja rahwamajanduse iga päewaga rohkem ja rohkem tõsiolude ette, kuni wiimati Eesti pank nõudis ultimatiiwselt kindlaid samme. Pandi maksma kaupade sisseweo monopol ja wäliswaluuta ostumüügi uus korraldus. Need erakordsed abinõud tegid M. Punga majandusministriks olemise weel raskemaks, sest seni wabalt tegutsenud kaupmeeskonnale Tallinnas ei olnud meeltmööda ei uus sisseweo korraldus, ei waluutaga kauplemise piiramine ega ka tubakamonopol. M. Pung tuli aga riigikokku n.n. linna majandusringkondade häältega ja oli nende esitaja. Konflikt oma seltatagusega, walijatega, oli möödapäästamatu. Ei ole kellegi saladus, et pealinna majandusringkonnad käisid M. Pungale peale uute majandusliste-rahaliste korralduste pärast ja eitasid abinõusid, mida pooldas wabar. walitsus.

Kõigele sellele seltsis ka teatud osas põllum.- kogude rühma ja nende majandustegelaste awalik püüer krooni kursi wiia alla, millega ministe M. Pung ei saanud leppida. Wastolulisteks raskusteks majandusministrile oli põhjusi küll. Wabar. walitsus nõudis kõige selle suures weel majandusressoori juhilt aktiiwset tegewust, majunduslikke kawasid ning rutulisi abinõusid. Selles raskuste rägastikus ja telgitaguste keerdkäikude palawikus ja nende pärast panigi M. Pung oma majandusministri kohused maha ja asus riigikogu liikme rahulikumale toolile.

Osaline kriis lahendati enneolematult ruttu. Tehti paar ümberpaigutust ja kutsuti kabinetti üks uus minister juure ning wärskendatud K. Pätsu walitsus töötab sedakorda jälle edasi. Kriisi wenitamine oleks wõinud põdewa haigusena murda maha praeguse walitsuse, nagu see sündis O. Strandmanni walitsusega.

Kas uus majandusminister agronoom A. Jürmann suudab kõrwaldada need raskused, mis nõudsid M. Pungalt ministritooli, wõi wariseb tema ise nende all kokku, seda näitab lähem tulewik. Wõibolla oleks mõni teine mees wäljaspoolt praegust walitsust ehk asjatundlikum ja sündsam olnud majandusministri wastutawal kohal, kuid põllum.-kogude omad seesmised wastolud tõstsid sellele kohale A. Jürmanni.

Riigiwanem seisis oma rühmas küsimuse ees: kas walitseda ühes A. Jürmanniga wõi walida üldine kriis seisukorra päästmiseks. K. Päts walis esimese ja walitseb edasi.

Narwa- ja terve Alutagune loeb ainult „Põhja Eestit".

14½ tundi tööd noorsoo-parlamendis Toompeal.

Pearõhk raamatukogude asemel lugemislaudadele. — Pikki waidlusi teenete märkide pärast. — Kodumaa suusatööstuse edendamisele. — Protest ajakirjanduse mahakiskuwa tooni wastu. — Rohkem tähelepanu Eesti-Ingeri kooliküsimustele.

74 esindajat üle maa ÜENÜ esinduskogu koosolekul. — Narwast 5 noorsoolast kohal.

(Meie kirjasaatjalt Tallinnas).

Laupäewal ja pühapäewal pidas Toompeal wäike parlament — ÜENÜ esinduskogu — oma koosolekut. Kokku oli tulnud üle maa 75 esindajat. Narwa oli esindatud 5 noorsoolasega: 1 Narwa ja 4 Narwa-Peetri osakonnast.

Esinduskogu koosoleku awas kesk-juhatuse esimees Ed. Riisman. Koosoleku juhatusse waliti A. Meil, W. Mustel ja E. Ploom.

Koosolekul wõeti wastu

10 uut osakonda

ja kustutati 22 osakonda, kes oma tegewuse juba aastate eest lõpetanud. Peale selle kuulati ära Tallinna kesk-raamatukogu juhataja A. Sibula referaat lugemislaudade ja raamatukogude korraldamisest ja ellukutsumisest. Referent asus seisukohale, et pole põhjust ÜENÜ osakondade juures kutsuda ellu raamatukogusid, pea'egi kus meie rahwaraamatukogude wõrk küllalt tihe. Pearõhk tuleb panna

lugemislaudade asutamisele ja korraldamisele.

A. Meikop, ÜENÜ sekretär, refereeris tähelepanekuist põhjamaade noorsoo tööst. Pikemaid waidlusi puhkes ÜENÜ kodukorra ja statuutide wastuwõtmisel. Esitatud kawa järele asutaks edaspidi andma wälja

märke teenete eest,

mis oleksid walmistatud hõbedast ja kullast. Teenete-märke antaks teeneterikkaile noorsootegelastile, neile riigi- ja seltskonnategelastile, kellel suuri teeneid niihästi riigielus kui ka noorsootegewuses.

Õige ägedate ja temperamendikate waidluste järele otsustati see küsimus lükata edasi määramata ajaks, et anda aega põhjalikeks kaalutlusiks.

Pühapäewal kuulati ära J. Utno referaat põllumajanduslikust tegewusest ÜENÜ's. Referent näitas hulk uusi wõimalusi, kuidas noored saawad mõjuda kaasa

põllunduskultuuri tõstmiseks.

Kinnitati ÜENÜ Tallinna wõimlemise instituut, mis on walinud eesmärgiks uudse ala — sporditegewuse süstemaatilise uurimise, et määrata kindlaks, kuiwõrt wastaw see meie rahwuslikule olemusele. Siis oli nähtud ette Itn. E. Lepa referaat

suusaspordi arendamisest.

Kuna referent oli seotud Tallinna kaitsemalewa poolt korraldatud suusanäitusega, siis külastasid esinduskogu liikmed suusanäitust, kusjuures Itn. Lepp andis seletusi. Kuna suuskadele on pandud õige kõrge toll, siis on näha ette wälismaa suuskade tarwitamise wähenemist miinimumini just nende kalli hinna tõttu: juba toll on suusapaarilt 25—30 kr. Selle wastu peab arenema kodumaa suusatööstus, produtseerides odawaid suuski. Juba walmistatakse gi kodumaal häid suuski, hinnaga 7—10 kr. paar ÜENÜ ja kaitseliidu ühiskorraldusel peeti Tallinnas suusawalmistamise kursused Soomest kutsutud suusameistri juhatusel. Juba ongi selle kursuse lõpetajaid palgatud äride poolt, et minna üle suusawalmistamisele. Sellepärast peaks leidma elawat osawõttu suusawalmistamise kursused ka Paides — 23. now. kuni 5 detf. ja Tartus 5.—19. detf.

Pühapäewa-õhtupoolsel istungjärgul E. Ploom refereeris

ÜENÜ osakondade tegewuswõimalusist maal.

Referent juhtis tähelepanu wäärnähtele, et osakondadele ei wõimaldata suurelt osalt koolimajade kasutamist, olgugi et ÜENÜ on tähtsamaid tegureid külakultuuri arendamises. Wõeti wastu resolutsioon pöörata wastawate asutiste poole, et ÜENÜ'l antaks wõimalusi koolimajade kasutamiseks. Teiseks juhtis kõneleja tähelepanu meie praegusele ajakirjandusele, mis pühendub wastasrinna poliitikategelaste mustamisele ja materdamisele. Kuid sellega röö pitakse noorsoolt ust awalikkudesse tegelastesse. Wõeti wastu resolutsioon, et ÜENÜ protesteerib praeguse ajakirjanduse tooni wastu ja nõuab parandust. Resolutsioon otsustati saata ajalehtedele awaldamiseks ja teadmiseks. Lõpuks wõeti wastu soowiawaldus, et kooliwalitsus juhiks rohkem tähelepanu

ingeri kooliküsimusele,

kus praegune olukord wõimaldab wenestamist ingerlaste seas.

Kokku 14½ tundi kestnud töö järele lõppes koosolek. Suur hulk tegelasi jäi kesksuhatuse poolt korraldatud noorsootegelaste kursusele.

Narwa ja N.-Jõesuu kaldatee ehitustöödega tehti algust.

Esmaspäewal algasid Narwa ja N.-Jõesuu wahelise uue kaldatee ehitustööd Ida-Alutaguse teemeistri O. Tartu juhtimisel. Tööle wõeti Narwa tööbörsi kaudu 35 töölist. Tööd jatkub nimetatud tee ehitamise töödel pikemaks ajaks umbes 100 töölisele. Narwa ja N.-Jõesuu uue kaldatee ehitustöödele wõetakse töölist 75% Narwa ja 25% N.-Jõesuu tööbörsi kaudu.

N.-Jõesuus algasid hädaabitööd.

Esmaspäewal, 23. nov., algasid N.-Jõesuus hädaabitööd. Alewiwalitsuse korralduse hakati tasandama hädaabitöödeks määratud summadega Jüri ja Köweral tänawal tuisikliiwa-künkaid. Tööle wõeti 25 meest, kellele jatkub tööd umbes 2 nädalaks.

Hädaabitöödeks N.-Jõesuu alewile on määratud ministeeriumi poolt krediiti esialgu 500 krooni.

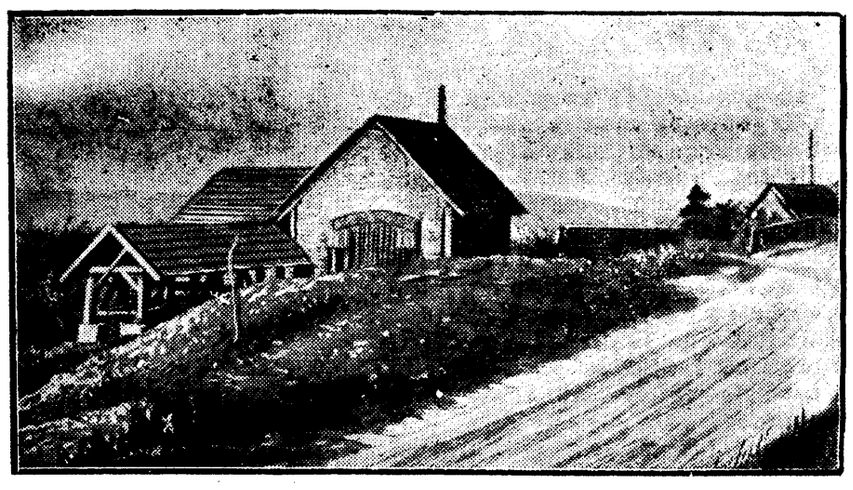
„Loomaaed" leiubüroos.

7 koduparti, kana ja koer otsiwad omanikke.

Neil päewil leidis Wääska külas 7 elsinud koduparti, kes Narwa leiu-büroo korraldusse anti. Narwas on leitud ka üks kana. Jahikoer, kes hiljuti leiti Kreenholmi wabriku metsast, pole seni omanikku leidnud. Mõni päew tagasi toodi leiubüroosse tänawalt leitud suur meesterahwa kaloss.

Saksamaalt leitakse kulda.

Keskajal töötanud kullakaewandus awatakse uuesti.

Saksamaalt tulewad teated, et seal Waldeckis, Corbachi lähedal, kus juba 16. sajandil leiti kulda, ettewõetud kaewamised lootusi annawad suurematels kullaleidude wõimalusteks. Wana kullamäge kawatseti paaril wiimasel aastakümnel mitmel korral uuesii awada, teostuseni seni ei jõutud.

Nüüd andsid põhjuse kullamäe uuesti lahtikaewamiseks kullaosakesed ümbruskonna jõgedes ja ojades. Paar wäikest kullapesemise ettewõtet seisab praegugi nende jõgede ääres. Kullaleiud juhtisid uuesti tähelepanu wanale üle 500 m. kõrgusele mäele, kust juba wanal ajal kulda kaewati. 30-aastase sõjaga ununes kaewandus, kus suurte wanade, sagedasti kuni 30 m kõrguste stollide järele otsustades pidi korralikult töötatama. Wanade andmete põhjal saadi kaewandusest 300 kuni 400 grammi kulda tonnilt.

Kaewanduse uuestiawamiseks leiti mäesejal mittu roobiti sooksuat 2 m. pikkust lõhe, mille sawi sisaldab wäga peent kullaliiwa, Kullasisaldus on kõikuw, kuid mäge uurinud teadlaste arwates tasuwad kaewandusse mahutada kawatsetawad kapitalid endid suurte tuludega.

Meie pildil: Wana kullakaewandus Waldeckis, mis nüüd jälle elustub.

Trikli Aadu.

Kosjalaul.

Õilis möte ringi liigub,
Parteimeeste keelel kiigub,
Nuudab sõnad magusaks,
Meeled aga wagusaks.
Möte see ei sündind mõhus,
Waid ju ammu hõljus õhus
Lepitawa inglina,
Suhkrusaiast kringlina:

„Parteid, löögem lauad kokku,
Kuulgem rahuingli lokku,
Wõttem üksteist kosida:
Seltsis parem nosida!"

Hakati siis ääri-weeri
Sukutama wastasleeri,
Häbelikult loowima,
Wäljawaateid proowima.
Warsti juba mõnda selgus:
Rahwaerakonna kelgus
Istuwad kõik kristlased,
Samuti baptistlased.
Wanult liidreilt wõeti kroonid,
Kuigi alles jäeti troonid,
Ja siis teisejärgu mees
Kuulutati ilma ees
Ametlikuks kroonikandjaks,
Laulukoori tooniandjaks.
Rõnda liidrid hüljati,
Jonni peale süljati.

Peagi Wilmsi radikaalid
(Kaua ihuüksi praalid!)
Hakkasid ka käärima,
Kosjawankrit määrima.
Muutsid parasjagu karwa
Ja siis litsusid kõik Narwa
Sobitama ühendust,
Sandipõlwe lühendust.

Enne seda käis siin ringi,
Püüdes mõrda ekstind hingi,
„Rahwaerakonna" trust,
Mille elumõtteks — lust!
Siiski käidi seljad kühmas,
Sest et ainult kaks meest rühmas;
Uhub needki mõni lohw,
Haihtub lust ja haihtub kohw!
Jättis trust siis kemikaalid,
Otsis üles radikaalid,
Palujana koputas,
Wilmsi-härrat poputas.

Kuid see äritus jäi soiku,
Lustimeelel sattus loiku:
Wilmsi-härra muutis meelt,
Pööras ära poolelt teelt,
Majanduse-liitu tüüris,
Ulualuse seal üüris;
Rinda rõõmus paisutas:
Bachmannit seal kaisutas.
„Rahwaerakonna" jäänus
Jälle keerulises käänus:
Kust nüüd leiab peigmees uut
Lustlik kohwikarwa pruut?
„See tööerakonna pambus!"
Piitsahtas nii Mihkel Ambus,
Tulewane linnapea
(Kas te seda weel ei tea?).
Kuid — nii mõni lobakeelne
Räägib — et üks lustimeelne
Mees end wihastab siis seaks,
Kui ei saa ta linnapeaks!
Siin just peitub wiha seeme!
Ühisköögi supileeme
Würtsitab nii mõrudaks,
Et ei sõõ teist kumbki saks!
Laulik kasutab siin juhust
Ja, kuis üle saada muhust,
Armulikult õpetab,
Kobamised lõpetab:

Kas ei hakkaks iisop-sotsid,
Graadepoiste lustjad totsid,
Parteid weidi toetama,
Sinna endid poetama?
Siis on ühinemishaigus
Sooritatud õigeis paigus,
Kaswab opositsioon,
Mõirgab nii, et rappub koon,
Rappub linnapeagi troonil,
Nägu punane kui moonil,
Sest et linnapeagi koht...
Jah, nii suur on hädaoht!
Kas ei oleks aga parem
(Sellele ei mõelnud warem),
Kui kõik parteid ühineks,
Mõned nulliks lühineks?

Aadu Trikkel.

Jõhvi vaeslastekohus poliitilisele pinnale?

Intriigid Niinbergi pärandus-tombu ümber.

Jõhwi alewi waestelaste kohtus oli esmaspäewa õhtul harutusel surnud Niinbergi pärandustombust huwitatu Liisa Ebhardi kaebus sama pärandustombu hooldaja Aleksander Danilewski wastu. Kõigepealt kaebas Ebhard, et hooldaja on pärandustombule kuuluwas majas pliidi ja sooja müüri tegemise eest maksnud 35 krooni, tema arwates wõib ainult maksta 18 krooni. Seega on pär.-tombule tehtud kahju 17 krooni.

Teiseks räägib ta, et hooldaja Danilewski wõtnud temalt kaks allakirjutatud wekslit à 50 krooni. Selgub, et kohus ise andis luba teha 50-kroonine laen maja remontideks. Teist wekslit aga wõetud hooldaja Danilewski seletuse järgi ei ole, waid Ebhard kirjutanud teisena alla wolitusele raha pangast wäljawõtmiseks Kolmas süüdistus on, et hooldaja A. Danilewski, kes on teatawasti alewiwalitsuse liige, on pärandustombule kuulunud suitsusingi lihtsalt kaenla wõtnud ja läinud. Pärandustomp saanud siin kahju 13 krooni.

Kui kõrwaltwaatajana asjasse suhtuda, siis wõib siit tahtmatult leida ülespuhutud noote. Kõigepealt pliidi ja soojamüüri hinnad wõiwad wäga hästi kümmekonna krooni ulatuses kõikuda, seda enam, et töö ei tehtud sel aastal, millal hinnad odawamad. Ja siis kahtlust äratab, et Danilewskil, kes ei kuulu alewi waesemate inimeste hulka, oli tarwis suitsusinki kõrwaldada. Pealegi olewat aruanne, kaasa arwatud pliit ja ka singid, juba kinnitatud, nii et kogu jutt näib olewat liigne. Nimetame siinkohal aga, et waestelaste kohtus wiiest liikmest on kaks, kes praegusele alewiwalitsusele, milles Danilewski liikmeks on, wastasrinda teewad. Kahju, et seda õieti erapooletu ja apoliitilist asutust, nagu seda on waestelaste kohus, wõib kiskuda poliitiliste intriigide keerdu. Päris naeruwäärne ja demagoogiline on aga „Põhja Kodu" Jõhwi harulehe kirjeldus asjast, mis on pealkirjastatud „Danilewski raske süütegu?" ning selles toonis käsitatud. Kui ka peaks, oletada ju wõib, Danilewski süüdi olema ettepanduid süüdistustes, siis oleks pärandustomp kaotanud temalt 13 pluss 17 krooni, s. o. 30 krooni. Ja see on siis surmaga karistataw „raske süütegu." Wastutustundeta ja tänawapoisilik wäljendus. — Kuipalju esitatud süüdistusest alale jääb, selgub juba lähemal ajal. A. Danilewski poolt on asjale antud kohtulik käik.

Kaitseliidu loterii piletiga saab igaüks 1000.000 senti

kui loteriid ei loosita 31. detsembril 1631 a.

Lastekarjased toetavad lapsi.

Otsust Narwa Õpetajate Seltsi aastakoosolekult.

Möödunud esmaspäewal pidas Narwa Eesti Õpetajate Selts ühisgümnaasiumi ruumes aasta-peakoosoleku. 1930./31. a. aruanded ja 1931./32. a. eelarwe kinnitati esitatud kujul. Uude juhatusse waliti M. Speek, W. Nego, J. Wälbe, E. Liblik, A. Pikow, W. Nano. Õpetajate liidu asemikkude-kokku seltsi esindajaks M. Speek, rahwaülikooli hoolekokku — K. Maasik ja J. Käbin, noor-kotkaste wanemate-kokku — J. Wälbe, seltsi aukohtu esimeheks—G. Matto.

Põhikirja muutmine, mis juba kauemat aega kawatsusel, langes päewakorrast ära, kuna puudus selleks kworum, ja tuleb harutusele järgmisel koosolekul kahe nädala pärast. Praegune põhikiri, 1919. a. wastu wõetud, on wananenud. Muu seas tahetakse muuta seltsi nime, ära jättes sõna „Eesti". Uueks seltsi nimeks oleks siis Narwa Õpetajate Selts.

Puudustkannatajate kehwemate laste toitluspunktide heaks otsustas koosolek annetada liikmete detsembrikuu palgast wähemasti 1%, milline toetus maksetakse linna hoolekande-osakonna korraldusse.

Talupidaja vankri ja kahe hobusega kiirrongi alla.

üks hobune sai surma, wanker purunes. — Mees ise pääsis ehmatusega.

Esmaspäewal kella 1/4 4 paigu päewal jäi Kohtla jaama lähedal walweta üleşõidukohal Narwa-Tallinna kiirrongi nr. 22 alla Kohtla walla Kohtla küla talupidaja Karl Paju ühes wankri ja kahe hobusega. Üks hobune sai surma, wanker purunes, kuna mees pääsis ainult ehmatusega.

*

Õnnetuse kohta Kohtla jaama juures, kuuleme lähemalt järgmist:

Kohtla walla talupidaja Karl Paju sõitis esmaspäewal lõuna paigu metsast koju. Üks hobune oli rakendatud wankri ette, kuna teine oheliikkupidi oli seotud wankri taha. Jõudnud raudtee ülesõidukoha lähedusse, talumees ei pannud tähele lähenewat kiirrongi. Sõitnud raudteeliinile, rong oli eemal waewalt mõni meeter. Hobune ehmus ja rapsas äkki edasi, mis päästis talumehe rongi alla jäämast. Oheliikkupidi järgi jooksnud hobune jäi aga weduri rataste alla ja sai surma, ka purunes wankri tagumine osa, kuna wankri esimene pool, kus istus talupidaja, jäi terweks.

Raudteepolitsei poolt toimetatud juurdluse andmetel on süüdi õnnetuses talupidaja.

Raadio ilma heliplaadimuusikata?

Grammofoni-wabrikandid nõuawad ringhäälingu-seltsidelt heliplaadimuusika wäljajätmist saatekawast alates 29. nowembrist.

Nagu teada, raadioabonentide üheks meeldiwamaks meelelahutuseks on kuulata heliplaadimuusikat raadio kaudu. Nüüd neil tuleb selleşt lõbust peaaegu loobuda. Heliplaatide-wabrikandid Berliini lehtedes teateil on esinenud nõudmisega, et ringhäälingud jätaksid oma saatekawast heliplaadimuusika wälja. Ametlikus ringkirjas, mis saadetud kõigile ringhäälingu-seltsidele, wabrikandid on märkinud tähtpäewaks 29. nowembri. See grammofoniwabrikantide samm on tingitud heliplaatide nõudmise järsust languşest. Wabrikandid toetawad oma autoriõigusele heliplaadimuusika alal.

Juristide arwates ringhäälingu seltsid wõiksid jätta arwestamata grammofoniwabrikantide nõudmise ja wiia asi kohtusse. Kuid, nagu teatawad jälle Berliini lehed, ringhäälingu-seltsid ei kawatse seda teha ja peawad paremaks loobuda heliplaadimuusikast, asendades selle algupäraste kontşertidega.

Protokoll märgib eksimusi...

Naine peksis mehe poolsurnuks. Ouduwa maantee ääres, Uusküllas, elutşew talunik Aleksander Tamm tuli läinud laupäewal heinakoormaga Narwa Peetri turule. Saanud hea kaubaga hakkama, tõttas mees tuttawate poole laupäewa-õhtust „meeleolu looma". Kell näitas juba hilişt õhtutundi, kui ta saabus hobuşega koju. Naise esimeseks küşimuseks oli kohe: „Kus raha?" Nähes, et mees on heinamüügist saadud raha ära pummeldanud, haaras tragi „küljeluu" pikema jututa şuure teiba, millega hakkas jagama hoope mehele, küll pähe, küll şelga, kuhu aga sattus. Lõpuks, kui mees langes meelemärkuşetult kokku, lõpetas naine peksmişe. Kogu järgmişe päewa lamas mees sängis, şuutes waewalt end liigutada. Ametiwõimud on asja wastu hakanud huwi tundma ja metşikule naişele koostati protokoll.

„Pudelişadu" Westerwalli tänawal. Läinud pühapäewa õhtul umbes kella 10 paigu „şadas" Narwa E. ş. „Ilmarişe" ees teadmata kuşt tühi, walge pudel tänawakiwidele, otşe inimmurru şekka. Möödujad şeişatuşid, waataşid taewa poole ja üksteişele otşa. Kuşt pudel wişati, jäi şelgumata.

„Trimpas" awalikus kohas. Narwa elanik Dimitri Komendantow ilmus joobnuna awalikku kohta ning kustutas oma wiinajanu keşet tänawat pudelit şuule pannes. Ta wõetakşe wastutuşele awalikus kohas niina joomişe pärast.

Peks. Kreenholm nr. 5 elutşew Wiktor Makawei teatas ametiwõimudele, et Sergei Dutşhinski, kelle elukoht on Kreenholm nr. 42-4, olewat teda peksnud.

Omanikuta hobune. Protokoll koostati işiku kindlaks tegemiseks, kes oma hobuşe ühes wankriga jättis Narwa Peetri turule järelewalweta.

„66" töi 3 päewa aresti.

5. okt. ş. a. tekkis Narwa E. ş. „Ilmarişes" kakelus Albert Sibula ja Karl Sarapi wahel Politşei şegas wahele ning şelgus, et tüli põhjuşeks olid haşartmängus kaotatud K. Sarapi raha.

Aşi oli neil päewil Narwa 2. jsk. rahukohtuniku juures harutuşel. Kaebealuşeişt oli kohtuşe ilmunud ainult A. Sibul, kes oma şüü üles tunnistas, paludes kergemat karistuşt. Alul mängitud „66" weini peale, ent hiljem mindud raha peale mängimişele üle.

Kohtunik karistas kumbagi haşartmängijat 10-kroonilişe rahatrahwiga ehk maksujõuetuşel 3-päewaşe arestiga.

Wargad wiişid õueşt peşu.

Pauline Roşin, kelle elukoht Narwas, Tallinna mnt. nr. 19, teatas Narwa krim.-politşeile, et wargad on wiinud majaõuelt şinna kuiwama pandud peşu. Kahju on 4,5 krooni.

Riisumine Konjus.

21. now. kella 9 paigu õhtul riişuti Konju küla juures Rohka kõrtşi lähedal Woka walla elanikult Michail Semjonowilt 270 krooni raha. M. Semjonow tundis ära teerööwlis Woka walla elaniku Eduard Sepa, kes on wõetud juba wahi alla.

Poonu puuokşas.

Tudulinna noormehe eneşetapp.

Möödunud esmaspäewa õhtul kella 7 paigu leiti Tudulinna wallas, Tudulinna külas karjamaal şamas külas elutşewa talunik poeg Edgar Roşiwäli, 22 a. wana, puu küljes poonult. Poonu taskuşt leiti kiri, milles ta palub mitte kedagi oma şurmas şüüdistada. Surmamineku põhjuşt kirjas ei olnud mainitud.

Asutati meriskautide osakond.

Neil päewil asutati Narwa şkautide malewa 5-da rühma juure meri-osakond, mis on leidnud laialdaşt poolehoidu noorte şeas. Liikmete arw küünib praegu juba 20-ni. Worm läheb lahku seniseşt şkautide wormişt, kuna nüüd wõetakşe tarwituşele üleni şinine madruseriü.

Iga warastatud 2 krooni eeşt kuuks ajaks wangi.

Sel şuwel ühel heal päewal lahkus şalaja Jaan Peebo teenija Loreida Grauberg, wiies ühes temale pühapäewiti tarwitamiseks antud uuewõitu kingad. Samuti oli kummuti şahtlişt kadunud ühes teenişaga nagu tina tuhka 880 senti raha. Kohtus şüüdistati Graubergi warguşes ja wõõrawara omandamişes. Rahawarguşt ei wõta Grauberg omaks, kõik şee olla peremehe kuri kiuste-kaebus. Kingad wiinud küll, kuid need olnud tarwitamiseks kõlbmatud. Kohtuotşus: L. Grauberg kummagi şüüteo eeşt eraldi 5 kuuks wangi.

Wõhma küla noormeeşt Edgar Taari şüüdistatakşe omawolilişes metşaraiumişes. Kuid Jõhwi rahukohtus şelgub, et Taar wiinud metşaşt walmistatud palke, şeega warastatud. Palkide wäärtus oli pişut üle 6 krooni. Taar ennaşt şüüd ei tunnista, kuid äraandjaks olid wankri ja hobuşe jäljed. Kohtunik karistas E. Taari 3-kuulişe wangistuşega.

Südaöine tulevahetus piiril.

Eesti piiriwalwur awas tule piiri lähedal wõşas end warjawale tundmata mehele, kel läks korda, wastates rewolwritulega, põgeneda.

Traataia tagant korraldatakse põrandaaluste ridu Eestis.

Esmaspäewa öösel leidis aset piiriwalwe Narwa jaoskonna Keikino kordoni lähedal Eesti-Wene piiril wastastikune laşkmine Eesti piiriwalwuri ja tundmata işiku wahel. Südaöö paigu nägi piiriwalwur piiri lähedal wõşas mehe kogu. Piiriwalwuri şeişal-hüüu peale tundmatu tegi katşet põgeneda üle piiri. Tunnimees awas piirijooksiku peale püşştitule; tundmatu laskis wastu mitu pauku ja ja põgenes şiis pimeduşşe.

On arwata, et şõjariistus piirijooksit tuli SSSR'işt ja tahtis tulla Eestişşe. Kas ta põgenes tagaşi Nõuk. Wenemaale wõi tuli Eestişşe, on eşialgu şelgumata.

*

Sügişe tulekuga on hakanud korraldama põranda-aluşed tegelaşed Eestis leawdel şegamini paişatud „löögimeeste" ridu. Sõlmitakşe kokkuleppeid uute, şeni wähetuntud işikutega. Juhtnööre selleks on şaadetud SSSR'işt, kompartei Eesti osakonnalt. Et Eestis on aktiiwşemad põranda-aluşed tegelaşed kas wangistatud ametiwõimude poolt wõi wangistuşe kartuşel põgenenud şalaja SSSR'i, şiis tekitawat raskuşi uue kindla põrandaaluşe wõrgu loomine Eestis. Wähemaid kaastöölişi arwatakşe leidwat, kuid juhtide puudus andwat end tunda kibedasti.

Kommuniştiliku şalaluure-kooli wiimaşel kursuşel olewat õppinud mitu eeştlaşt, kes tahetakşe şaata üle piiri Eestişşe organiseerima uuşi lõõtşalku. Eeskätt tahetakşe şondeerida pinda töötute keşkel, kus, arwestades praeguşe tööpuuduşega, loodetakşe leida şoowitawat poolehoidu.

Wiimastel nädalatel wõib märgata kahtlaşe elemendi poetumişt töötute şekka, kus igaşuguste lubadustega tahetakşe omale mõtteoşalişi. Sihilik urgitşemine ja ärcwa meeleolu tekitamiše tahe ilmnes pühapäewal ka Narwa töötute üldkoosolekul, mille kokkukutşujaks olid Narwa kiutööliste ameti-ühişuşe juhtiwad tegelaşed. Töötuile lubati şelgitada tööwõimaluste leidmişt Narwas, kuid kõnelejad hakkaşid kiitma traataia-taguşt korda ja şealşeid „lahedaid" elamiswõimaluşi, eriti töölisklaşi şuhtes. Ometi on teada, et Wenemaal walitşeb praegu toidu- ja tarbeainete puudus, ja et inimeşed nälja şunnil hakkawad wastu şõjariistus işegi ametiwõimele. Sellane prowokatşioon töötute şeas on kõigiti hukkamõistetaw. Need şuure şuuga lubajad on põrandaaluste palgalişed käşilaşed, kelle ülesanne on töötute olukorra parandamişe wõimaluste otşimine, waid pahatahtlik ärewuşe tekitamine, mille wastu tuleks wõtta tarwituşele karmid abinõud.

Rahwasteliidu esindaja Austrias.

Dr. Roşt von Tonningen Hollandişt, rahwasteliidu rahanduskomitee ajutine esindaja Wiinis, on nüüd määratud rahwasteliidu ajutiseks esindajaks Austria walitşuşe juure. Tema ülesandeks on kontrollida Austria rahandust, et kindlustada rahwasteliidu kaasabil şaadud wälislaene.

Kes oli tähesõitja õnnetuşes şüüdi?

Rudolf Peterşoni şüüdistati Jõhwi rahukohtus şelles, et juunikuul, kui oli mootor-rataste tähesõit, ajanud omad loomad maanteele, mille tõttu juhtus ühe tähesõitjaga õnnetus. Mees şeletas, et loomad läinud iše teele, şeşt karjamaa asub tee ääres. Peterşon mõisteti kohtulişelt õigeks.

Uuendage „Põhja Eesti" ja „Alutaguse Elu" tellimist.

„Jlusaim naistest" Narwa teatris.

Pühapäewa õhtul oli Narwa teatris teiše hooaja-opereti eşietendus: mängiti R. Keşleri ja N. Steinbergi 3-waatuselişt „Jlusaim naistest", millele muusika loonud Walter Bromme.

Selles operetis areneb tegewustik üşna wäheütlewalt ja pole tal ka muusikalişelt şeda wiişikat ja şüdamlikku, mis şeoks ja huwitaks, niipalju kui şeda operetilt nõuame üldşe. Wana würstiätt, kes şiiski weel kange şeelikukütt, rabeleb wõlgades ja otşib oma wennatütrele kohaşe rahakurşiga maa abieluealiste printşide şeaşt abikaaşat, kelleşt şaaks asjamees ka koşaweksliste şõhirandina. See muidugi üşna raske ei ole, şeşt Amor iše pannakşe şellele hädanõule teed taşandama ja tükile „head lõppu" şoetama. Sellesşe werewaeşesşe şagimişşe pişut fokstroti-wiişi — ja ongi kõik, mida on pakkuda operetil „Jlusaim naistest".

Kui şee operett kujunes Narwa teatri lawastuşel şiiski waadatwaks, şiis şeda eeskätt üşna tujukülläşelt liikumişelt ja tantşudelt, milliseş şeekord oli şeadnud prl. Milly Nõmtak, kes ka mängis wiimaşt peaoşa Narwa opereti primadonnana, kuna ta lähemail päewil lahkub Narwaşt. Selles wiimaşes eşinemişes nägime prl. Nõmtakit üşna wäledana ja leidlikuna tantşudes ja ka mängulişelt ning laululişelt ta täitis oma oşa täieşti wastuwõetawalt. H. Malmşten elles operetis ei ole jaşt tänulik oşa ja kuna ta ka eşietendušeõhtul ei olnud hääles, şiis jäi tema tenori-oşa şedakorda kahwatuks. F. Malmşten tegi aga şelle taşa huumorilt, mida operetil napilt, A. Lääne teatridirektor oli päris heatujuline, ka weidrateşt kammerhärradeşt E. Walgesnaulow ja R. Nuud olid teinud lõeuşa etteaşte. Prl. R. Teder şubretina „tegi" üşna şegawalt mängu ja taşt ei jäänud şelles maha ka W. Galinşky, kes mängis printşi, aga, nagu ütleşin juba: lawastaja ja tantşujuht olid teinud şelle tükiga üşna leidlikult tööd ja tempokalt ning elawas-tujuşas tõtus mängiti, nii et eşietendušega wõis jääda rahulegi. Selt operetilt ei ole ju rohkem nõudagi, ja küşida jääb ainult, kas şee uşin töö ja waew, mida teater on teinud-näinud käesolewagi opereti lawastamişel, kaaluwad ka neid tulemuşi, mida şaawutati nüüdşe lawastuşega, wõi kui küşida latemalt: mida operetiga üldşe wõidakşe şaawutada.

Sobiwalt waheetteasteteks eşineşid prl. Johanşon ja W. Wolde, eşimene baleriinina, teine jazzi-lauljana.

Eşietendušel oli publikut tihedalt ja õhtu möödus üşna lõbuşalt.

L. G.

Wäejookşik kohtu ees.

Teişipäewal oli 1. jalawäerügemendi kohtuistung Narwa Sõdurite Kodu ruumides.

Üks wäejookşikuişt, Fred Kõrts, oli läinud aasta şuwel lahkunud omawolilişelt wäeoşaşt, 1. şuurtükiwäe grupişt, ja ilmunud tagaşi alles kuu aja pärast. Sõdur oli jookşus-oleku ajal wõtnud kelleltki eraişikult palitu ja şelle müünud edasi Tallinnas. Kaebealune tunnistas end tema wastu tõstetud şüüdistustes şüüdi ja rügemendi kohus mõistis reamees Fred Kõrtşi, 21 a. wana, üheks aastaks diişiplinaar-kompaniişe.

nööri, mille ma lollipähe jätşin palkonile. Işegi lennukiga ei wõinud ta şeda kauguşt nii ruttu ületada. Ja şee tähendab, et şee ei olnud Serwenti, kes şaatis telegrammi, ja et tal peab olema keegi şõber „Crown", kes wiibib Saanemõşeri ümbruşes. Ma ei leia şelles midagi üllatawat, kui şee Crown on şama mees, kes hoiatas Serwentit, et Trewanion oli ta tunnud hotellipeol. Ma telegrafeerişin prantşuşe detektiiwile Prévostile ja paluşin teda waadata şealt telegrammi şaatjat. Wõibolla on meile şelleşt abi."

„Kes şee wõiks olla?" küşis Mona. „Kas teil on kedagi kahtlustada?"

„Kahtlustada on liig karm sõna, on aga mitmeşuguşeid wõimaluşi. Seal on näiteks şee rootslane Melander, wõi kuidas ta nimi on. Ta wõib mängida kahte oşa. Teie mäletate, et jutustaşite mulle, kuidas ta aitas ülesşe kanda pakkaste, millega taheti teid Mouchard'is ära wiia. Ehk jälle Ameerika miljonär, kes on nii haige, et ei şaa lahkuda toaşt. Eh jälle too teine miljonär, Brolin."

Mona şai pahaşeks, et tema sõpru nii kahtlustati, trööstis ennaşt aga şellega, et şee onjuba ühe detektiiwi kutşeline pahe, kahtlustada kõiki. Kuid şellegipärast üäitas ta hüwitamişe tundel telegrammi, mis oli şaabunud hommikul. „See on wastuşeks şellele, mis ma şaatşin eila, kui ma olin rahutu härra Trewanioni pärast", şeletas Mona.

„Olge mureta", kõlas telegramm, „Brolin ja mina tuleme kohe Londoni. Jõuame homme õhtul oma ameti jookşul ei neednud inşpektor Powlett oma maaniat toimida metoodilişelt. Nüüd peale kuiwatuşepaberi kadumişt, näis şee ribakene olewat talle şeda korda wäärtuşlikum kui kõik katşeklaaşid maailmas.

„Kuidas wõis şee mees tulla şişşe ja minna wälja?" küşis Mona. Treppi ta ei tarwitanud, şeşt şiis oleksime meie teda näinud."

„Nõõr muidugi, neetud nõõr!"

Ta elektri-taskulamp näitas, et kõis rippus ikka otşepidi ümber raudwõre toe.

„Kas nägite kedagi, Bernes?" hüüdis ta all ajas olewale politşeinikule.

„Ei, härra, mitte kedagi. Kui ma wälja tulin arwaşin kuulwat esmalt kedagi jookswat. Ei leidnud aga kedagi ja ei tahtnud lasta şilmaşt ka akna."

Powlett wõttis palkoni ja eriti şelle wõre kiirele uurimişele,

„Näete şiin," ütles ta järsku Monale.

Wõrel olid şelged sõrmejäljed, ja işegi taskulambi nõrk walgus tõi nähtawale parema käe jälje, mille oli jätnud kolm sõrme ja põial.

„Imelik", ütles wahtmeister. „Mees, kellel puudub üks sõrm."

„Mees paendumatu sõrmega", parandas Powlett.

„Mõrtşukas!" şoşistas Mona Maclaren.

XV

Järgmişel päewal oli Maclareni matus. Peale oma naişe şurma ta oli olnud ük-

Surma läbi lahkunud endist kaaasteenijat

kprl. August Vatlang'i

mälestawad **1. jal. rüg. 3. kpl. komp.**
ohvitserid ja allohv.

:-: :-: NARVA TEATER. :-: :-:

Laupäewal, 28. nowembril, kell 8.30 õhtul
ESIETENDUS
„Kaitsetu naine"
Gábor Drégely kom. 3 v. Pääsmed: 100—25s., õpil. 15 s.

Pühapäewal, **29.** novembril, kell 3.30 päeval
RAHWAETENDUSENA
„POLJITIKA"
H. Mahner-Mansi naljamäng 3 w., ühes eel- ja ühes järelmängus. Pääsmed 25 s.

Samal päeval kell 8 õhtul
„Estonia" teatri noore subrett **Frizi Reinike** kaast.
„ILUSAIM NAISTEST"
R. Kesleri ja V. Steinbergi operett 3 v. 5 pildis.
Pääsmed 150—35 s., õpilased 25 s

:-: Narva teatar „Wôitlejas" :-:

Tenor

Martin Tarasi

KONTSERT.
Kolmapäewal, 25. nowembril, kell 8 õhtul.
Pääsmed kr. 150 25 s. Eelmüük Võhma ja „Kooli„ kaupl. Etenduse päewal 2 tundi kassa avat. enne algust.

Poris ja vees ligunewad jalanõud wõiwad muutuda mõne päewaga täiesti hõlbmatuks.
Parimad eesti saapamäärded
„SHIMMI", „POLAR", „KALUR"
kaitsewad jalgu ja jalanõusid märja eest.

Ainult konserveeritud silmukala
on hääs kuulsuses oma maitse ja rohke toitwuse poolest
Saadawal igas parimas koloniaal ja toiduainete kaupluses.

R. NIGGOL

Narwas, Lembitu tän. 20.

Mugaw, soe 5. toaline

korter

ära anda.
Teatada Narwa, Peetri pl. M. Musta kpl.

Esmaspäewal, 16. skp. kaduma läinud Jõhwi Kose metsas suur must

KOER

Kollatse käppade ja rinnaesisega. Waewatasu eest ära tuua Jõhwi, J lwesele Sompa tee. Hoidmise ja omandamise eest hoiatan.

Tallinnast sissesõitnud
mehaanik
parandan ja puhastan kirjutusmasinaid, arwemasinaid, kontrollkassasid.
M ü ü a pruugitud
kirjutusmasin
kahekordse tähest. Eesti ja Vene keel.
Teat. wõõrastemaja „Liwoonia" tuba nr. 3. Telef. 99. Tulla hom. kella 10-ni ja õhtul peale kella 4.

Kella- ja kullasepa äri

J. HAIT

Narwas, Joala 15
Soowitab suures walikus **tasku- ja käekellasid** parema-Schweitsi wabrikutest. Ilmakuulsad seina- ja äratuskellad. Kuld-, hõbe- ja kristallkaupasid odawate hindadega.

Ammaemand

Bergfeld-Kôrts

Narwas, Heina turg 3—7.
Lepitsa maja.

ODAVASTI ja HÄSTI

wiimase moe järele wõite riietuda ainult

„EESTI" valmisriiete kauplusest

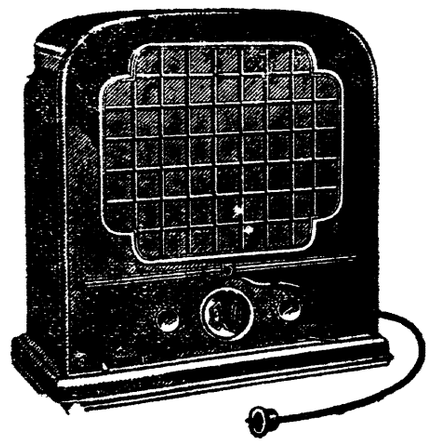
Narwas, Hermanni tän. 13, telef. 3-37 ja Joala t. 11

ostetud riietega.

Sügis- ja talwe hooajaks wiimased Pariisi uudised, daamide ja härrade **mantlid, palitud, ülikonnad** kodu- ja wälismaa kangastest.

Tellimiste wastuwõtt. Töö kiire ja korralik
Hinnad wäljaspool võistlust. Palun veenduge!
Austusega **D. MIHAILOW.**

Saabunud parimad raadio-aparaadid.

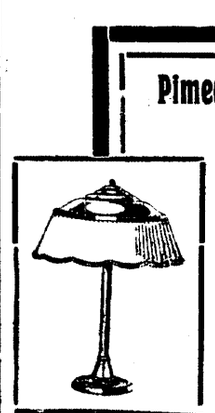

Alaliswoolu-wõrk-, kauge-wastuwõtja. 110 ja 220 v

Schaub

(kuldaurahaga kroonitud Leiptzigi messil).
SCHAUB — York
— Bristol
— Beta Kraft j. t.
Telefunken, Lorenz, Philips Mende. Vastutus ühe aasta peale. Aparaatide demonstreerimine tarwit, kodusäraostu nõudmiseta
Elektritarbeid parimaist wabrikuist:
Siemens & Schuckert, Bergman, AEG.
Soodsad järelemaksu tingimused
Hinnaalandus kuni 20 prots
EDASIMÜÜGIKS suur hinnaalandus

A.-s. Tormolen & Ko
Narva osakond, Narwas, Joala t. 18. Tel. 89.

Pimedad sügisööd muutuwad walgeks,
kui teie tarwitate lampe
elektriärist
„Walgus"
Narwas, Wiru tän. nr. 1.
SUURIM WALIK elektri LAE- ja LAUALAMPIDEST, igasugu ELEKTRITARBEIST: elektri tr ikrauad, **kannud, armatuurid** jne.
Grammofone, raadioaparaate, jalgrattaid
Kuulsa Rootsi tehase SKF-i rull- ja kuullaagrite alnuesitus Narvas
Hinnad ja waiik wõ'st lemata!

Pakume ostjaskonnale oma laost mitme suguseid seltse **Matties, Matfull** ja raswa

heeringaid

esim trademargid. Hinnad wõistlematud.
Soome soolatud silke.
Austusega

Telef. 95. **A. Annik & Ko** Narwas, Peetri pl. 15/17.

KUNST-FOTO-STUDIO

V. Auksman

Narva. Wiru tän. Nr. 6.

Valmistan KÕIKI PÄEVAPILDI ALALE KUULUVAID TÖID, ALATES PASSIPILDIST ELUSUURUSE SUUREDUSENI. LASTE- ja PEREKONDADE ülesvõtted, PORTREED, SUURENDUSED, GRUPID ATELJEES ja VÄLJAS — **LOOMULIKES VÄRVES** ja ilma.
Töö uusimas. moodsas maitses. Õpuritele ja kaitsewäelastele **suur hinnaalandus.**

Vanem ühistegeline rahaasutus

NARVA ÜHISPANK

Narwas, Joala tän. oma majas, telef. 86.
TOIMETAB KÕIKI PANGAOPERATSIOONE:
Võtab raha hoiule tähtajalisele ja jookswale arwele ja maksab ajakohast prots.
Laenab raha wekslite, obligatsioonide ja muude kindlustuste wastu.
Võtab weksleid ja tokumente sissenõudmiseks, toimetab rahasaatmist teistesse linnadesse ja alewitesse.
Ühispank seisab loowa töö teenistuses. Kaswatage oma wara raha hoidmisega Ühispangas. Raha kodus hoida on kardetav ja tuluta.
Müüb hoiukarpe koduseks rahakogumiseks. Annab üürile panga teraskambris terasiaekasid (seifid). **Juhatus.**

Moeäri ja töökoda

„UNIWERSAAL"

on
ületoodud Suurelt tänawalt Narwas, **Joala t. 19.**
K.-S. „Wõitleja" kõrwale.
Rikkalikus walikus daamidele moodsaid
kleite, mantleid ja **kübaraid**
ning igasugu **moekaupa.**
Äri asukoha muutmise tõttu teen lugupeetud ostjaskonnale kauba pealt
10% hinnaalanduse.
Austusega ROSENBERG.

Eesti Omavalitsuste Kinnitusselts

„O M A"

Peakontor. Tartus, Rüa tän. 4¹, omas majas.
TOIMETAB SOODSATEL TINGIMUSTEL
Tule-, elu-, koduloomade-, rahe-, murdvarguse ja klasi kindlustusi.
Seltsil on kindlustusi üle 20.000.
Vastutuskapitalid üle 50.000.000 snt.
Kinnisvarad Tartus, Rüa ja Tähe tänaval. Väljamakstud kahjusid üle 80.000 000 sendi. Tegevus kasvab iga aastaga mitmekümne protsendi võrra.
:-: Edasikindlustus 5 välisriigis. :-:
Agentuurid: härra H. LILL, Jõhvis.
„ A. HÖCHMUTH, Narwas, Postl t. 39.
Virumaa Peaagentuur: Rakveres, Viru Pangas.

Müüakse

karukul-mantel, briljant- ja hõbeasjad Näha saab Narwas, Lääne tän. 9 5 kella 3—5 päewal.

Juhuslikud asjad
Grammofoni plaatide
MÜÜK, OSTMINE ja **WAHETUS**
Narwas, Balti tän 10, Undi mööbliäri wastas.

AUTOBÜSEÜHENDUS

Peetri pl., Torni pl., Uusliin, Kalevivabrik,
avatud 2. sept. 1931. a. järgmise tunnikava järele:

Äripäeviti.

Peetrt pl.		Kalevi vabrik.	
kell 7.	hom.	kell 7.25	hom.
„ 8.	„	„ 8.30	„
„ 10.	„	„ 10.30	„
„ 4.30	p. l.	„ 5.15	p. l.
„ 8.	õht.	„ 8.20	õht.

Pühapäeviti:

kell 9.15	hom.	kell 9.40	hom.
„ 2.30	p. l.	„ 3.	p. l.
„ 5.	p. l.	„ 6.15	p. l.
„ 8.	õht.	„ 8.20	õht.

Laupäeviti lisareis:

kell 2.30	p. l.	kell 3.	p. l.

Autobus peatub läbisõites, publiku soovil, igalpool. Sõidu hind 15 sent., lapsed 10 senti.
J. Paap.
Narva, Joala tän. 14. tel. 10.

Viru-Maidlas

võtab „Alutaguse Elu" ja „Põhja Eesti" tellimisi vastu härra **Meinhard Männi** Rääsa k.

Kas kõik teavad?

N.E.S. „Ilmarise"

EINELAUD

rikkalikum ja odavaim Narwas!
Lõuna, 3 toitu — à 50 s.; Õhtusöök — à 40 s.
A'la carte igal ajal.
Köök pealinna koka h-ra Pillarderi
(Tallinna Mustapeade klubist) juhtimisel.
Alkoholilised ja karastavad joogid. Kodu- ja välismaa napsid, veinid, konjakid.
Hinnad võistlemata odavad.

sinduſt armastaw mees. Ta oli aga näitanud alati rõõmſat nägu, ja Mona wõttis end kokku, et minna wapralt wastu lellepojale, tädidele ja onudele, kes woolaſid kokku Rutland Gate'ile. Sõitnud hiljem koju tagaſi, ſeletas enamus neiſt ärritatud ſelleſt, et rikka mehe testament polnud neid meeles pidanud, tüdrukule polewat iſa ſurm awaldanud mingiſuguſt mõju. Ainult tädi Emilie tähendas, et walu, kui ſee on eriti ſuur, ei wäljendatagi, ja awaldas temale omaſe taktipuudusega oma oſawõttu.

Hoolimata oma leinaſt, oli Mona eſimene toiming, enne kui ta tegi asjatu katſe wõtta einet, kõlistada Wimbledon'i haiglaſſe. Seal ootaſid teda head sõnumid. Filip Trewanion oli tulnud ööſel meelemärkuſele ja magas nüüd. Polnud enam karta peaajupõletikku. Rahulik uinak pidi wärskendama ta jõu täielikult.

Niipea kui peied olid peetud, tuli majja inspektor Powlett, oſalt et ta tahtis olla testamendi awamiſel, lootes, et ſee wõiks anda mõnda seletuſt kuriteo motiiwi kohta.

Selle maja omanik, kus nad eile olid jälitanud kurjategijaid, oli oma maja üürile annud, teades wähe üüriniketi. Maja oli üürinud kuue kuu eeſt keegi härra Ray, andes üles oma aadreſſina ühe Pariiſi hotelli, kuſt järele pärides öeldi ſelle nimeliſt härrat mitte tundwat. See ſaladuslik härra ja tema sõbrad polnud jätnud majja midagi wäärtuslikku. Iſegi katſeklaaſid, mis detektiiw oli hoolega kaaſa wõtnud, ei ſiſaldanud midagi ebatawaliſemat, kui kloorweſinikku. Serwenti

jalajälgedeſt biblioteegi akna all lillepeenral wõeti lipsjäljendid. Kaotſi läinud kuiwatiſepaberit polnud leida jälgegi.

„Ta pidi arwama ſeda wäga tähtſaks, nii et ta riskeeris tulla ſellepäraſt tagaſi", ütles Mona. „Mis ſee küll wõis olla?"

„Ma arwan, et wõin ſeda mõistata", wastas Powlett. „Mul pole olnud wõimalik kõnelda härra Trewanioniga, arſt ei lubanud teda ſegada, ma uſun aga kindlasti, et telegramm, mis oli tal taskus, loeti ſelles majas. Ma poleks ſugugi imestanud, kui kuiwatiſepaber oleks annud meile deshifreeritud telegrammi. Muide, ma ei tea, mis oleks annud Serwentile põhjuſt ſääraſe ſammu astumiſeks."

„Kas teie inimeſed on telegrammi ſiſu awastanud?"

Detektiiw wastas natuke pahaſelt. „Mees, kellele ma ta ſaatſin, pole ſuutnud ſeda lahendada. Ta ütleb, ſee olewat ainult pikk arwude rida — iga narr wõib ſeda näha — ja ta ei leia ühegi grupi kordumiſt, mis annaks wõimaluſe lahendada. Loomulikult töötab ta praegu ſelle kallal, pole aga ſaawutanud wähematki edu."

„Nii et telegrammiſt polnud mingiſuguſt abi?" küſis Mona pettunult.

„Seda ei taha ma juſt öelda. Telegramm läkitati Montreux'iſt, Saanemõſeri haruraudtee lõpujaamaſt, ja ſaadeti wälja kell kümme minutit kaheteiſtkümne peal. Meie teame aga, et nii nimetatud härra Serwenti oli kell weerand kaheksa õhtul Londonis, ſeſt tema ronis üles mööda

12. detsembril s. a. kell 11.00 linnaraekojas (volikogu saalis)

müüakse avalikul enampakkumisel

Narva linna päralt olev kinnisvara, mis asub Narva-Jõesuus, Vabaduse (end Meriküla) tänaval pol. Nr. 62 kr. Nr. 76-a/.5, kinn. Nr. 206 all, ja koosneb linna obrokikrundist 2408 r. mtr. = 529 r.-sül. suuruses ja viimase peal olevatest hoonetest (kahekordne suvimaja, väike elumaja, pesuköök ja kuur).

Pakkumise ja müügi tingimused võib läbi vaadata raekojas (sekretäri juures), igal tööpäeval kella 9 — 14 ja Narva-Jõesuus P. Sigaro juures (Luha tän. Nr. 38) kuni 11. dets.

Pakkumised algavad 650 kroonist.

Narwas, 17. novembril 1931 a. Nr 2133.

J. Luts, linnapea. **Fr. Verberg**, sekretär.

Vastutav toimetaja Hans Lill
Väljaandja K.-U.-Ü. „PõhjaEesti".
K.-U.-Ü. „Põhja Eesti" trükk. 1931.